

TOR:s yttranden

Yttrande över inom budgetdepartementet upprättad promemoria Ändrade beskattningsregler för hyresfastigheter (Ds B 1978:7)

Promemorian omfattar två avsnitt. I avsnitt 1 behandlas *dels* frågan om ägare av annan fastighet skall ha rätt eller skyldighet att tillämpa bokföringsmässiga grunder vid taxeringen *dels* ifrågasatt utvidgning av möjligheterna att behandla flera hyresfastigheter som enda förvärvskälla *dels* införande av uttryckliga bestämmelser om när brutet räkningsår skall utgöra beskattningsår. I avsnitt 2 upptas till behandling frågan om samordning mellan skattereglerna och bestämmelserna för den statliga bostadslånegivningen.

Sedan många fastighetsägare blivit bokföringsskyldiga enligt nya bokföringslagen med ty åtföljande skyldighet till inkomstredovisning enligt bokföringsmässiga grunder men inkomst av annan fastighet taxeringsmässigt skall beräknas enligt kontantmetoden, har fråga uppstått om samordning mellan de olika bestämmelserna. Riksskatteverket har tidigare föreslagit, att i beskattningshänseende alla fastighetsägare, som skall inkomstredovisa annan fastighet enligt s k konventionell metod, d v s enligt 24 § 1 mom KL med anvisningar, blir generellt bokföringsmässigt redovisningsskyldiga även om sådan skyldighet inte föreligger civilrättsligt. TOR har i yttrande den 1.11 1977 anslutit sig till denna uppfattning. Nu föreslås en modifiering av denna ståndpunkt. Ägare av konventionellt beskattade fastigheter skall få rätt att efter eget val tillämpa bokföringsmässiga grunder vid den skattemässiga inkomstberäkningen. Även om riksskatteverkets förslag från taxeringsmässig synpunkt förefaller mera rätlinjigt — beskattningsmyndigheterna skulle enligt detta inte behöva ta ställning till om bokföringsskyldighet föreligger i det enskilda fallet — vill TOR inte motsätta sig det nu framlagda förslaget. Härmed vinnes den fördelen, att fastighetsägare, som inte är bokföringsskyldiga enligt den nya bokföringslagen, inte skall behöva tillämpa bokföringsmässiga grunder vid beskattningen.

Vad gäller utvidgningen av möjligheterna att beskatta flera hyresfastigheter som en enda förvärvskälla går förslaget i denna del ut på att förutsättning för att flera fastigheter av annan fastighets natur skall få betraktas som en gemensam förvärvskälla skall vara, att de i punkt 1 av anvisningarna till 18 § KL givna bestämmelserna om gemensam ledning, förvaltning och drift skall vara uppfyllda, och detta oberoende av kommun-

tillhörighet. TOR kan godtaga vad i här förevarande sammanhang föreslås, även om härmed följer en viss komplicering av taxeringsarbetet. Den ökade möjligheten att utnyttja procentavdrag kan för vissa kommuner medföra skattebortfall.

I fråga om rätt att använda brutet räkenskapsår föreslås införande av uttryckliga bestämmelser i anvisningarna till 3 § KL. Den nu gällande anknytningen till begreppet näringsverksamhet föreslås som obestämd slopad. Vidare föreslås lagfästade av nuvarande praxis, att brutet räkenskapsår får utgöra beskattningsår för viss förvärvskälla under förutsättning att inkomsten av förvärvskällan beräknas enligt bokföringsmässiga grunder. Vissa detaljbestämmelser föreslås ytterligare införda i anvisningstexten. TOR finner i huvudsak ej anledning till erinran emot vad promemorian innehåller på ifrågavarande punkt och kan därför godtaga föreslagna ändringar i anvisningstexten till 3 § KL med den reservationen att omläggning till brutet räkenskapsår ej borde få ske under annan förutsättning än att brutet räkenskapsår skall gälla den skattskyldiges *alla* förvärvskällor. Undantag härifrån borde få ske endast efter medgivande av länsstyrelsen.

Föreslagna bestämmelser i avsnitt 2 går vad beskattningen beträffar ut på att avdrag för kostnad för reparationer och underhåll av byggnad ej skall få ske i vad kostnaden ingår i underlaget för lån eller bidrag enligt bostadsfinansieringsförordningen (1974:496), förordningen om statligt stöd till energibesparande åtgärder i bostadshus m m (1977:332) eller kungörelsen om tilläggsån till kulturhistoriskt värdefull bebyggelse (1974:255). Då förslaget ur taxeringsteknisk synvinkel synes ägnat att medföra förenkling — uppdelning kan normalt ej behöva göras mellan reparation och nybyggnad — kan förbundet även godtaga vad som i ifrågavarande avseende föreslås.

Yttrande över riksskatteverkets och statskontorets (RS-projektets) delrapport 1978:2 Förslag till skatteregisterlag m m.

Förbundet har ur de synpunkter detsamma har att företräda i stort sett inte funnit anledning till erinran emot vad förslaget innehåller. Dock kan förbundet ansluta sig till den av ledamöterna Sverker Erlansson och Dag Helmers avgivna reservationen vari framhålles att i ett centralt register endast uppgifter om myndighets beslut skall intagas. Vad granskningsman föreslagit i revisionspromemoria bör således ej intagas i register.

Rent allmänt vill förbundet framhålla betydelsen av att alla aviseringar, som ligger till grund för registrering, blir korrekt överförda till register varom fråga är. För uppgiften bör avdelas personal, som kan ägna densamma tillräcklig omsorg.

**Yttrande över inom budgetdepartementet upprättad promemoria
Lag mot skatteflykt (Ds B 1978:6)**

TOR har i princip en positiv inställning till en generalklausul i skattelagstiftningen, en ståndpunkt som framförts redan i yttrande över 1953 års skatteflyktskommittés betänkande (Skattenytt 1964 s 115 f). Däri underströks bl a att liknande bestämmelser å vissa speciella områden kunde ha effekt genom sin blotta existens. TOR delar uppfattningen, att en generalklausul åtminstone under ett inledningsskede bör begränsas till att avse enbart den direkta beskattningen. Enligt TOR:s mening bör man dock sedan erfarenheter vunnits av tillämpningen av en generalklausul överväga införandet av samma ordning inom hela beskattningsområdet.

TOR har vid granskning av föreliggande förslag jämfört detta med det tidigare i betänkandet Allmän skatteflyktsklausul (SOU 1975:77) framlagda förslaget. I förhållande till det tidigare förslaget är det nu framlagda förslaget ytterligt begränsat i fråga om tillämpningsområdet. Klausulen kommer enligt förslaget att kunna tillämpas endast om en genom förfarandet uppnådd skatteförmån står i strid med skattebestämmelsernas grunder. Detta ställer krav på utförliga förarbeten till all ny skattelagstiftning.

Det måste i sammanhanget också erinras om att förarbetena tidigare i många fall varit mycket kortfattade. Det torde därför ofta inte kunna visas, att en uppnådd skatteförmån står i strid med lagstiftningens grunder. Den skattskyldige kan ju — något som nu är ganska vanligt — använda sig av ett förfarande, som inte närmare behandlats i förarbetena. Med denna begränsning i tillämpningsområdet finns alltså enligt TOR:s mening risk för att klausulen blir i det närmaste uddlös. Med hänsyn härtill ifrågasätter TOR om den föreslagna klausulen — såsom den nu utformats — kommer att ha något egentligt värde.

Förslaget innebär vidare att taxeringsnämnd inte skall få tillämpa klausulen men att taxeringsnämnd vid ifrågasatt tillämpning av klausulen skall göra anmälan till skattechef och i samband därmed underrätta den skattskyldige om anmälingen till skattechefen. TOR vill här erinra om att taxeringsnämnd redan i sitt nuvarande arbete har att översända vissa uppgifter och anmälningar till skattechef (jfr bl a 32 § 2 mom taxeringskungörelsen) och därvid även kan göra framställning om taxeringsrevision (57 § taxeringslagen och 14 § 2 mom taxeringskungörelsen). I dessa fall skall den skattskyldige inte underrättas om nämndens åtgärd. Enligt TOR:s mening bör underrättelseskyldighet inte heller föreligga i fråga om anmälan om eventuell tillämpning av en skatteflyktsklausul. Denna underrättelse skulle nämligen kunna föranleda dels onödiga kontakter mellan skattskyldig och taxeringsnämnd dels onödigt oroa den skattskyldige, vilket i synnerhet inte kan anses motiverat i det fall skattechefen senare inte skulle dela taxeringsnämndens uppfattning och alltså inte skulle anse skatteflyktsklausulen tillämplig i det speci-

ella fallet. TOR avstyrker därför förslaget om underrättelseskyldighet i samband med anmälan till skattechef.

I anslutning till vad som diskuterats i föregående stycke vill TOR framhålla att det enligt förbundets mening bör övervägas, om inte även taxeringsnämnd bör kunna få tillämpa en skatteflyktsklausul (jfr yttrandet över skatteflyktskommitténs betänkande). Den numera beslutade ändringen av skatteadministrationen och omorganisationen av taxeringsarbetet i första instans med därav följande avsedda kvalitativa förstärkningar av nämnderna talar enligt TOR för att tillämpning av en skatteflyktsklausul läggs hos taxeringsnämnderna.